

OMRÅDESVISA FÖRDJUPNINGAR

UNDERLAG TILL BYGGNADSORDNING FÖR
ALINGSÅS STAD

12 maj 2023

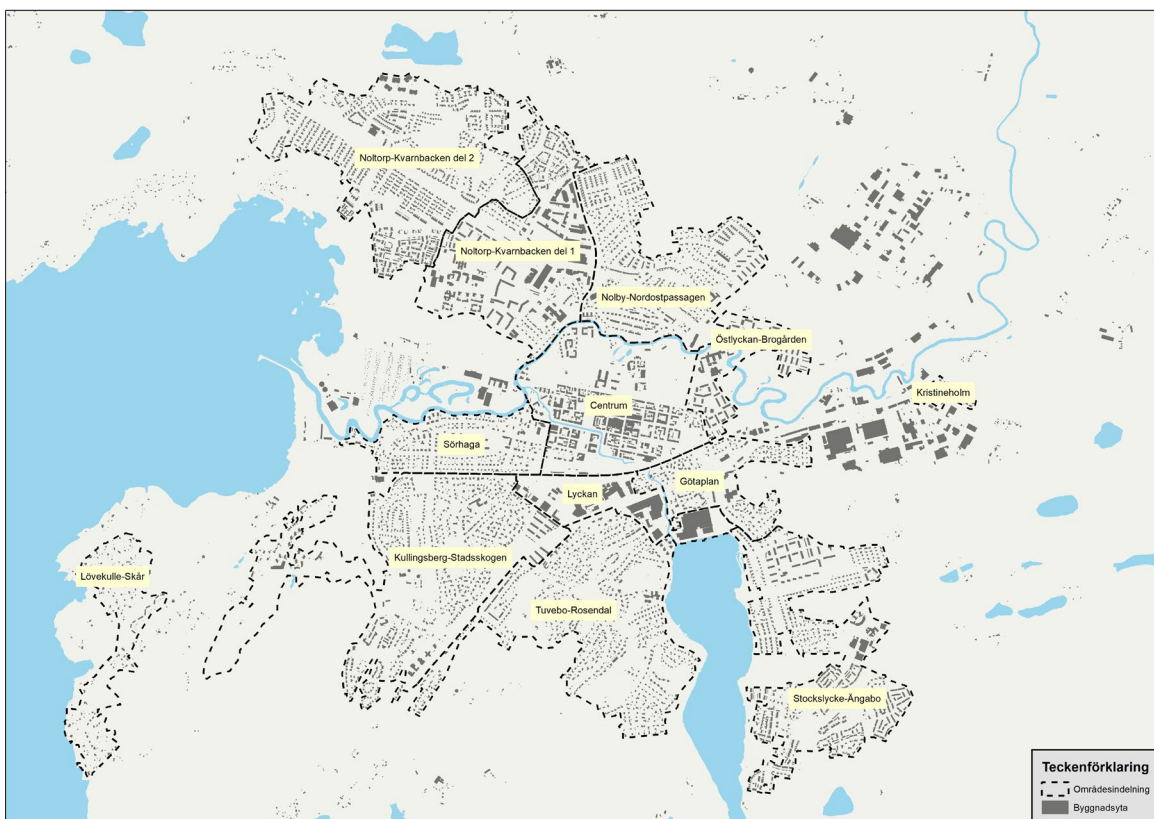
Områdesvisa fördjupningar

Områdesvisa fördjupningar	3
Nolby-Nordostpassagen	4
Stadskärnan.....	7
Sörhaga.....	9
Lövekulle-Skår.....	11
Kullingsberg-Stadsskogen	12
Tuvebo-Rosendal	15
Kristineholm	17
Östlyckan-Brogården	18
Götaplan.....	19
Lyckan-Vimpeln	21
Stockslycke-Ängabo	23
Noltorp-Kvarnbacken	25

Områdesvisa fördjupningar

Områdesvisa fördjupningar är ett underlag till Byggnadsordning för Alingsås stad, avsnitt Bebyggelsemiljöer i Alingsås. Underlaget innehåller beskrivningar av karaktärsdrag och värden i stadens bebyggelsemiljöer, som har klassificerats utifrån känslighet och potential för förändring. Det handlar om hänsyn till stads- och landskapsbild, natur- och kulturvärden, och vad som utgör en god helhetsverkan utifrån plan- och bygglagen 2 kap. och 6 kap. Värdebeskrivningar ska ses som indikativa för vad som är viktigt att förhålla sig till, vid åtgärder som syftar till att om-, till- och nybyggnation. Det utgör ingångsvärden för de analyser och avvägningar som görs i respektive fall.

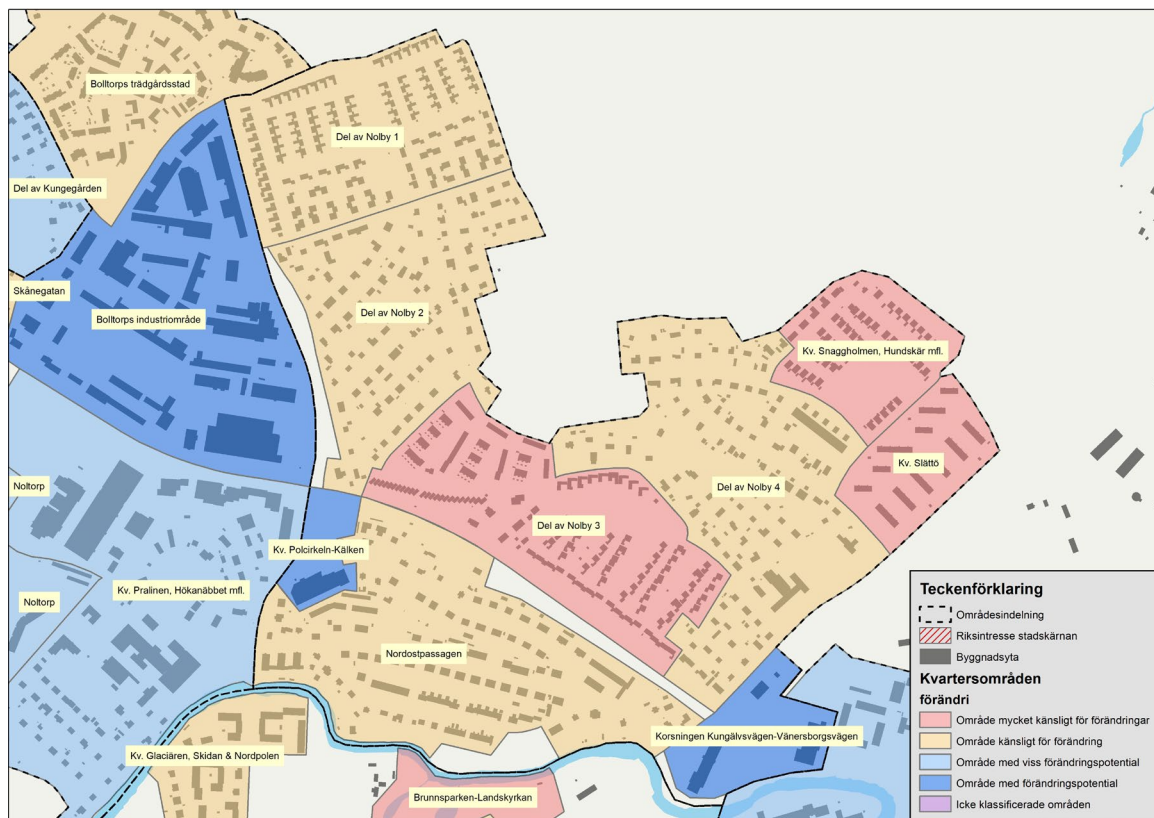
Metoden för värdebeskrivning och klassificering av bebyggelsemiljöerna är dels en analys av tidigare inventeringar, kommunens kulturmiljöprogram (2018) och annat likvärdigt underlag. Dels en bedömning av områdenas geografiska karaktärsdrag, rumsliga disposition och sammansättning, utifrån platsbesök och fjärranalys av kartmaterial. Analysen har avgränsats till den struktur som utgör ett kvarter eller område, samt områdets övergripande karaktär och helhet. Däremot har inte enskilda objekt eller vissa stilar och karaktärsdrag tagits i beaktande.

Figur 1. Staden har delats in i nio fördjupningsområden, som utgör de geografiska områden som inventerats och bedömts

Nolby-Nordostpassagen

Väster om Vänersborgsvägen och norr om Säveån ligger Nolby och Bolltorp. I norr gränsar stadsdelarna mot ett öppet flackt jordbrukslandskap, samt skogsområdet Klockaregårdsskogen. Nolby är ett blandat bostadsområde med radhus, villor och flerbostadshus. I området finns en F-6-skola. Bolltorp består av småhusbebyggelse, vilket ligger i nära anslutning till ett verksamhetsområde med småindustrier. Söder om området ansluter grönstråket som finns norr om stadskärnan, som består bland annat av Säveån, Savannen, Brunnsparken. Säveån är överbyggd med flera broar.

Del av Nolby 1

Områdets bebyggelse har en enhetlig karaktär och skala. Enplansvillor och kedjehus från mitten av 1960-talet utgör områdets huvudsakliga bebyggelse, dock med inslag av enskilda tvåplansvillor från samma tidsperiod. I huvudsak är bebyggelsen enhetlig och tidstypisk, men ett fåtal hus har fått ny fasad och viss förändrad arkitektonisk stil. Den tidstypiska arkitekturen, småskaligheten och den enhetliga strukturen karaktäriserar området och skapar en god helhetsverkan.

Områdets skala, bebyggelsekaraktär och enhetliga utförande skapar en helhet och ett särpräglad stadslandskap. Varsamma enstaka förändringar i harmoni med de befintliga

värdena kan ske inom området, med hänsyn till områdets helhet och rumsliga sammanhang.

Del av Nolby 2

Bebyggelsen i området har en varierad skala och ett varierat utförande. I den södra delen dominerar två- till trevåningshus som skapar ett trädgårdsstadsliknande stadslandskap, med medelhög skala och väl tilltagna grönytor. I den norra delen är bebyggelsen av lägre skala med en- och tvåvåningshus som är placerade något närmare gatan, vilket skapar ett mer bebyggelsenära gaturum med mindre offentlig grönska. Gemensamt för området är den låga skalan, en genomgående grönstruktur och ett integrerat gaturum.

Den låga till medelhöga skalan på områdets bebyggelse i kombination med grönstrukturen karaktäriserar området och utgör ett distinkt stadslandskap. Varsam omdaning och förändring av bebyggelsen med hänsyn till områdets karaktär kan stärka områdets helhet och sammanhang.

Nordostpassagen

Området präglas av låg och medelhög bebyggelse, där byggnaderna är en till tre våningar höga. Dessa byggnadsvolymer i kombination med offentliga och privata grönytor skapar ett gaturum och ett stadslandskap som präglas av småskalighet, vilket ger området en trädgårdsstadskaraktär. Området omgärdas av stråk, där utveckling av gaturummet och omkringliggande bebyggelse är önskvärt, bland annat för att bättre knyta Nordostpassagen till intilliggande områden.

Den låga skalan med små och medelstora byggnader och en grönstruktur som genomsyrar såväl gaturum som tomter kan anses som karaktäristiskt för området och ett värde för stadslandskapet. Kompletterande bebyggelse i form av varsam förtätning av idag lågutnyttjade ytor kan bidra till en större helhetsverkan i området.

Del av Nolby 3

Området har en enhetlig karaktär präglad av tidstypisk bebyggelse i låg och medelhög skala, med en god helhetsverkan vad gäller struktur och bebyggelsens homogenitet. Bebyggelsestrukturen i samklang med gaturum och grönytor, offentliga såväl som privata, skapar ett skyddsvärt och sammanhängande stadslandskap.

Den enhetliga strukturen och bebyggelsen skapar en god helhetsverkan och en distinkt karaktär, och utmärker områdets särdrag.

Kv. Slättö

Området har en mycket enhetlig karaktär präglad av tidstypisk bebyggelse i låg skala med en god helhetsverkan vad gäller struktur och bebyggelsens homogenitet. Områdets semi-offentliga grönytor med uppvuxen grönska i samklang med den enhetliga bebyggelsestrukturen skapar ett skyddsvärt och sammanhängande stadslandskap.

Del av Nolby 4

Området har en varierad karaktär vad gäller skala och utförande. Området består av en-, två- och treplansvillor, kedjehus och radhus, som håller en relativt låg volym. Bebyggelsen

bildar ett enhetligt stadslandskap trots sin stilmässiga diversitet. Gaturummet är varierat men sammanhållet. Grönstrukturen samspelar med omkringliggande skogs- och åkerområden på ett sätt som bidrar till en sammanhängande grönska.

Den låga men samspelande skalan och det heterogena uttrycket hos områdets bebyggelse karaktäriserar områden. Varsam förtätning och förändring kan ske, med hänsyn till områdets karaktär bibehålla och utveckla den sammanhängande helheten.

Kv. Snaggholmen, Hundskär mfl.

Området präglas av bebyggelse i låg skala, bestående av villor och kedjehus i ett plan samt fristående suterränghus i två plan, byggda sent 1960-tal till tidigt 1970-tal. Bebyggelsen är mycket enhetlig och välbevarad, och är ett tidstypiskt område vad gäller områdets bebyggelsestruktur, gatunät och de arkitektoniska uttrycken på bebyggelsen. Den välbevarade bebyggelsen, områdets enhetlighet i karaktär och skala skapar en mycket god helhetsverkan och en distinkt karaktär på området.

Korsningen Kungälvsvägen-Vänersborgsvägen

Området består av en cirkulationsplats där flera större vägar och stråk möts, stora impedimentsytor samt tre större fastigheter med sällanvaruhandel, detaljhandel och bensinstation. Bebyggelsen är av medel till storskalig karaktär, men med låg byggnadshöjd. Området avgränsas i söder av Sävån, i nordväst av äldre småhusbebyggelse och i öst av miljonprogramsbebyggelse i medelhög skala. Området har mycket låg stadsmässighet sett till sitt centrala läge i staden. Det utgör en barriär mellan de omkringliggande områdena, istället för att knyta ihop dem. Området har en bristande helhetsverkan och utgör ett lågutnyttjat brott i stadslandskapet, sett till bristen på rumslig kontinuitet mellan stadsdelarna belägna öst och väst om området.

Genom utveckling och omvandling av området till en tätare och mer blandad bebyggelse, med en tydligare koppling till såväl gaturummet som omkringliggande befintlig bebyggelse kan helhetsverkan stärkas och stadsrumsliga kopplingar i området stärkas.

Kv. Polcirkeln-Kälken

Området består av fastigheterna Polcirkeln 41:1, Kälken 1 och Nolby 38:8, och utgörs i huvudsak av fastigheter för detaljhandel samt tillhörande parkering. Området ligger strategiskt i anslutning till viktiga stråk, Nyebrogatan och Kungälvsvägen. Skalan på bebyggelsen är låg. Större delen av området används för parkeringsändamål vilket skapar en öppen karaktär. Med hänsyn till områdets strategiska och centrala läge är det idag lågutnyttjat och bidrar till en försämrad helhetsverkan.

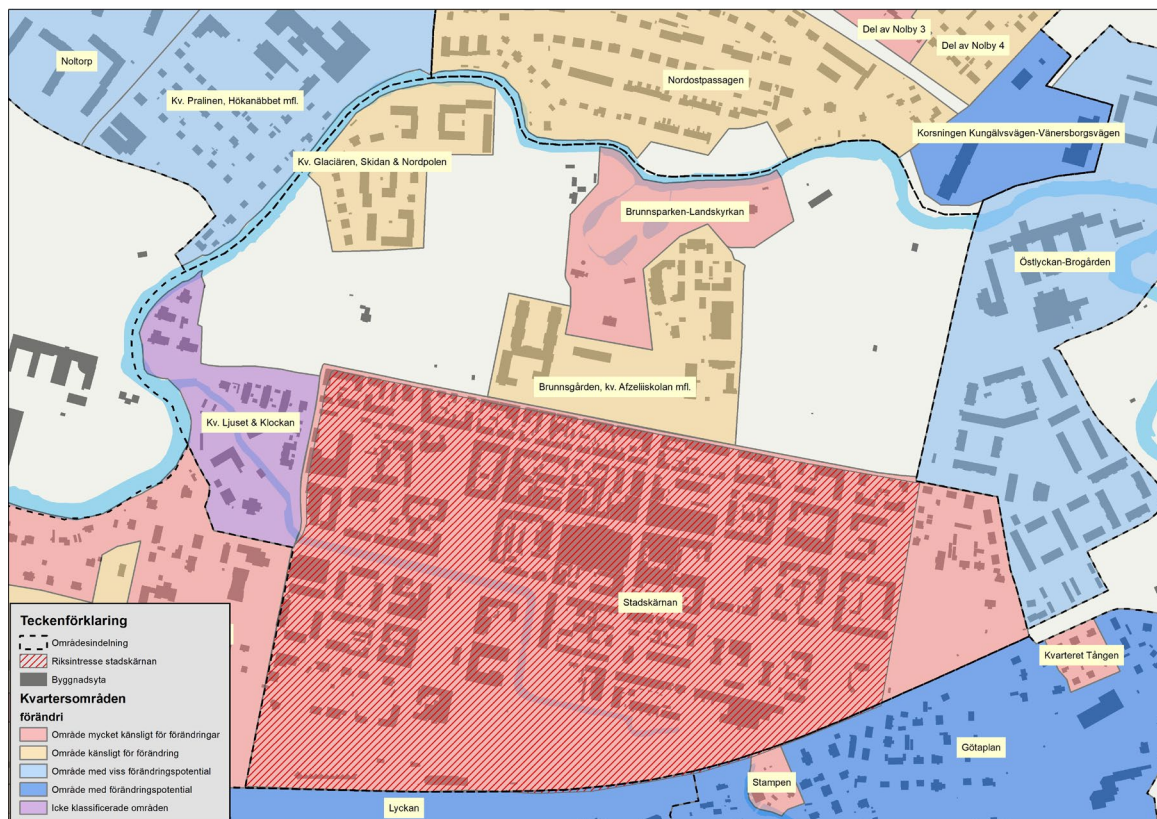
Genom en omvandling av området till tätare och mer funktionsblandad bebyggelse kan områdets helhetsverkan stärkas och bidra till en mer stadsmässig gestaltning av hela stadsdelen.

Stadskärnan

Alingsås har en av Sveriges bäst bevarade stadskärnor som visar på den äldre svenska, lågskaliga trästaden med hantverk- och handelsgårdar. Inom staden finns också ett flertal välbevarade institutionsbyggnader representativa för stenhussarkitekturen kring sekelskiftet 1900. Riksintresset skapar en särskild förutsättning för planering, där mycket stor hänsyn måste tas för att bevara och utveckla de unika kvaliteter som återfinns i stadskärnan.

Sammanfattning av värdetexten för riksintresset Stadskärnan:

I Alingsås stadskärna är den äldre rutnätsplanen och till viss del tomtindelningen med långsmala genomgående tomter bevarad. Av innerstadens äldre trähusbebyggelse finns ett mycket stort antal byggnader bevarade. Särskilt märkbar är denna bebyggelsekategori i kvarteren runt torget och utmed Kungsgatan, Drottninggatan och Norra Ringgatan. Här återfinns ett antal välbevarade handels- och hantverksgårdar med boningshusen mot huvudgatan och verkstäder, uthuslängor och magasin mot bakgatan. Bland sekelskiftets välbevarade institutionsbyggnader kan nämnas, stadshotellet, bank- och kontorshus, skolbyggnader, brandstationen och en frikyrkobyggnad.

Kv. Ljuset & Klockan

Området präglas av en medelhög till hög skala med byggnader mellan tre till åtta våningar. De stora volymerna och höga skalan i kombination med äldre bevarad industribebyggelse skapar ett varierat och tätt gaturum. De bevarade inslagen från den tidigare industribebyggelsen tillsammans med de äldre broarna skapar en historisk kontinuitet och koppling till stadskärnan, även då området i sin helhet är en egen årsring i stadsbilden. Den grönblå struktur i form av Lillån med tillhörande grönytor delar stadsstrukturen i två områden med en känsla av lägre täthet kring ån. Området kringgärdas av Västra Ringgatan, Nolhagagatan och Säveån och kan därmed upplevas som en solitär del i relation till omkringliggande områden.

Den högre skalan och områdets täthet skapar en enhetlig känsla i området och en viss rumslighet på de ytor som inte är bebyggda, vilket skapar ett distinkt stadslandskap.

Skillnaden i skala och utförande mot omkringliggande områden skapar en dålig helhetsverkan sett till den rumsliga kontexten. Inom området finns dock en viss helhetsverkan.

Brunsgården & kv. Afzeliieskolan mfl.

Området präglas av en låg till medelhög bebyggelse av mycket varierad karaktär. Områdets variation i volym och utförande liksom en osammanhängande och ostrukturerad stadsstruktur står i kontrast till den angränsande innerstadens mer enhetliga karaktär. Områdets mycket gröna framtoning och vaga gränsdragning mot angränsande grönområden gör att stadslandskapet präglas av grönska och en känsla av småskalighet.

Området innehåller kulturmiljöer och enskilda byggnader med bevarandevärd karaktär, vilka ska tas hänsyn till vid förändringar och tillskott, liksom att närheten till riksintresset skapar särskilda förutsättningar avseende skala, sammanhängande stråk och siktlinjer.

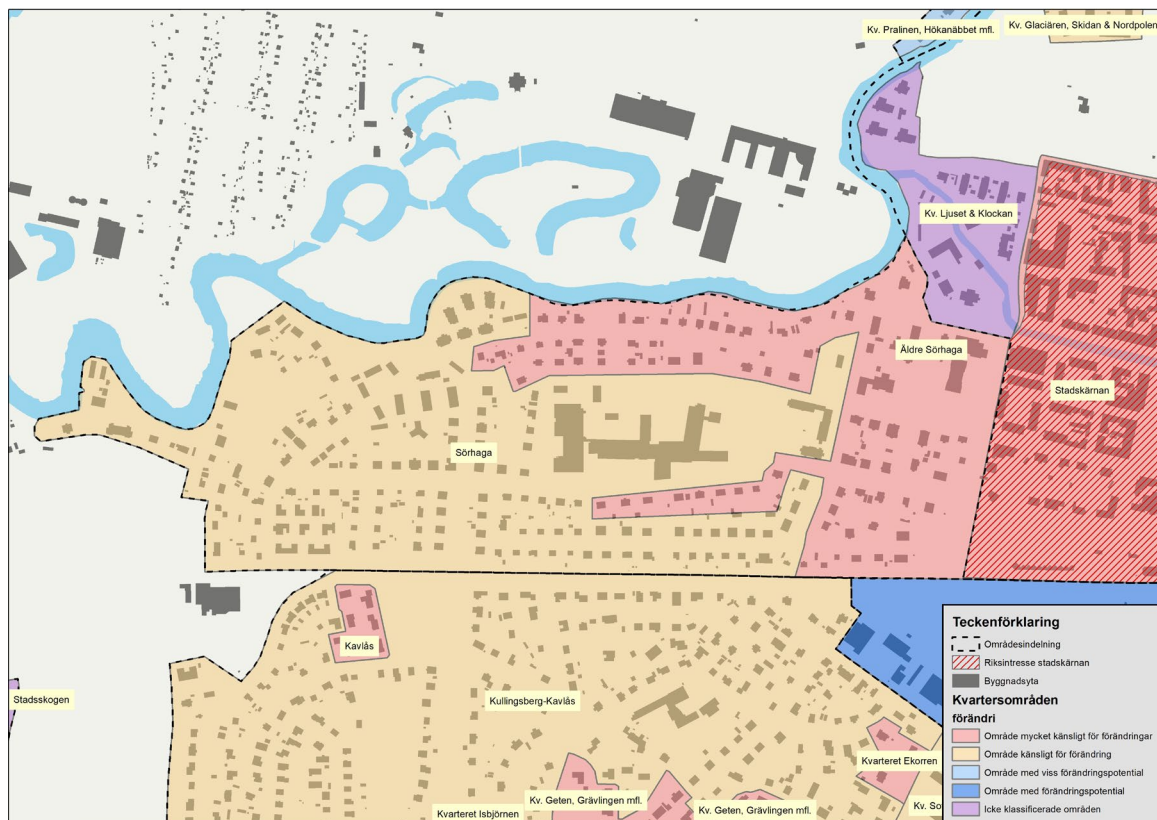
Kv. Glaciären, Skidan och Nordpolen

Området består av låg och medelhög bebyggelse i varierat utförande och karaktär. De två huvudsakliga bebyggelsetyperna i området är större villor i små och medelstor skala samt flerfamiljshus i större skala. Villornas trädgårdar är stora och lummiga och vänder sig mot ån.

Området ligger skilt från övrig bebyggelse genom Säveån i nordväst samt Plantaget och kyrkogården i sydost. Området delas upp av Nyebrogatan, som utgör ett viktigt stråk.

Sörhaga

Sörhaga består till stor del av större friliggande påkostade trävillor med stora trädgårdstomter från 1910- till 1930-talet. Stora delar av Sörhaga är kulturmiljö där bebyggelsen är inventerad med höga kulturhistoriska värden, och området präglas av stadsplaneideal från den engelska trädgårdsstaden. Förtätning och komplettering i området ska ske varsamt och följa dessa ursprungliga intentioner. Det är en homogen bebyggelse med några modernare inslag. Inom området finns även verksamheter, de större är Gustav-Adolfskolan, Alingsås tingshus och Alingsås lasarett. Sörhaga och stadskärnan skiljs åt genom Västra Ringgatan. Planmönstren skiljer mellan de båda stadsdelarna. Båda har gator i tydliga rutnätssystem, men bebyggelsen i Sörhaga saknar stadskärnans kvartersstruktur och ligger indragen från gatan på egen tomtmark. Detta innebär att det inte finns några gemensamma innergårdar i Sörhaga vilket ger en annan karaktär än stadens centrala delar. Gatorna i stadskärnan används mer som spontan mötesplats än gatorna i Sörhaga. Vid eventuell komplettering i områdets östra delar kan bebyggelse i enlighet med kvartersstadens struktur vara lämplig för en gradvis övergång mellan kvartersstad och trädgårdsstad.

Äldre Sörhaga

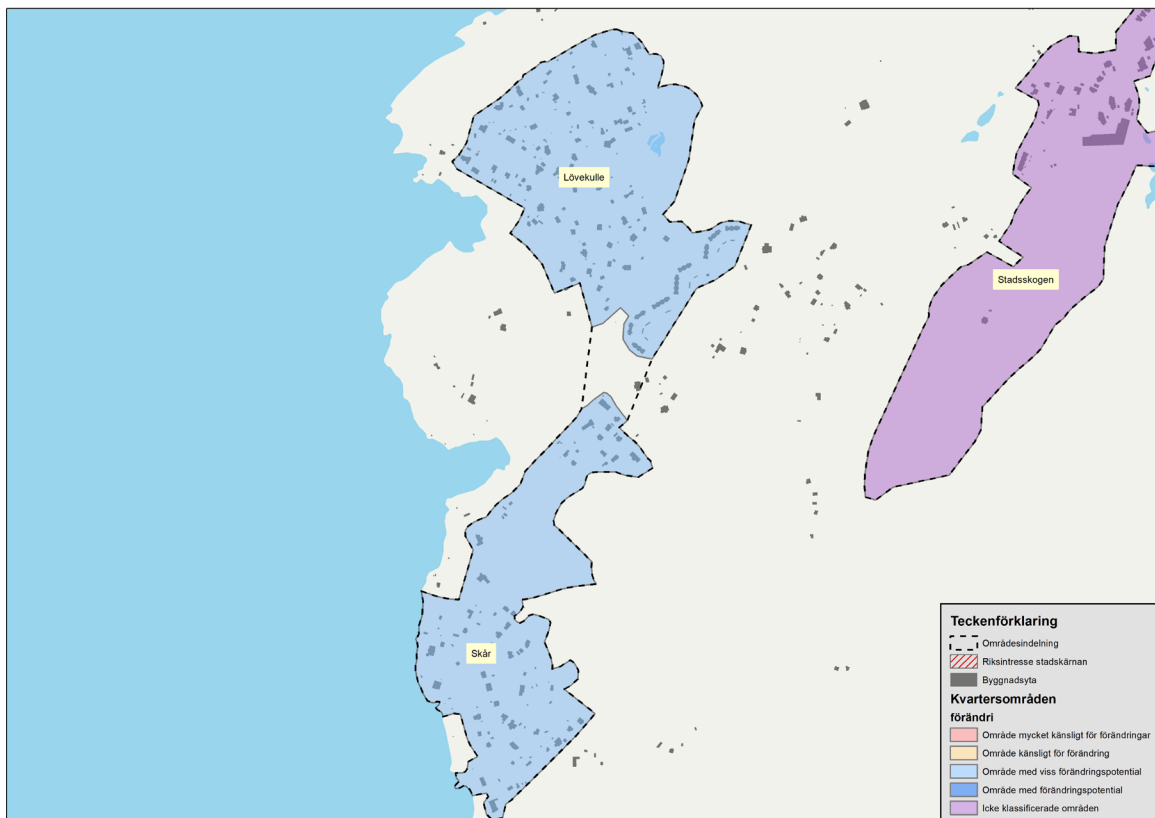
Området är ett renodlat trädgårdsstadsområde från Albert Liliensbergs stadsplan från år 1909. Bebyggelsen utgörs av villor med välbevarad träpanelsarkitektur, torn, glasverandor och burspråk. Områdets offentliga byggnader, Tingshuset och Gustav Adolfsskolan, är tegelbyggnader med tidstypisk utformning. Områdets homogenitet och välbevarade struktur och bebyggelse ger ett högt kulturhistoriskt värde. Området har även ett högt värde i egenskap av en sammanhängande stadsstruktur med sina gaturum och platsbildningar. Området är inventerat i Kulturmiljöprogrammet. Sammanfattningsvis utgör områdets välbevarade bebyggelse, struktur och stadslandskap en mycket bevarandevärd miljö med god helhetsverkan.

Sörhaga

Området utgörs huvudsakligen av bebyggelse i låg och medelhög skala i en trädgårdsstadsstruktur. Karaktären och skalan på bebyggelsen är i stora delar enhetlig till utförande och karaktär, men enhetligheten av karaktär och skala bryts av sjukhusets större skala och vissa senare tillkomna kvarter, främst i områdets nordvästra delar. Gaturummet präglas av grönska, och i samspel med det avstånd mellan gata och bebyggelse som utmärker området, skapas en rumslighet som är starkt kopplad till trädgårdsstadens struktur. Sammantaget utgör områdets bebyggelse, struktur och volymer en distinkt karaktär och en god helhetsverkan.

Lövekulle-Skår

Inom området ligger bostadsområdena Lövekulle och Skår. Lövekulle och Skår ligger i dagsläget avskilda från centrum och är båda bostadsområden med huvudsakligen villabebyggelse. I området finns ett flertal sommarvillor i sekelskiftesarkitektur och några av dem är tornvillor. I Lövekulle finns en camping och en större badplats. Angränsande i nordväst ligger utvecklingsområdet Mjörnstranden, där större delen av området är öppen ängsmark. Inom strandområdet ligger idrottsområdet Mjörnvallen och en hamn för segelbåtar. Området omfattas av Planprogram för Mjörnstranden, antaget 2022.

Lövekulle

Området utgörs av bebyggelse i låg skala, i huvudsak av fristående enfamiljshus i varierande utförande och karaktär. Områdets struktur vad gäller såväl gatunät, bebyggelsens skala och topografi skapar ett varierat och heterogent stadslandskap där förtätning och vidare utbyggnad kan bidra till att stärka områdets helhetsverkan.

Skår

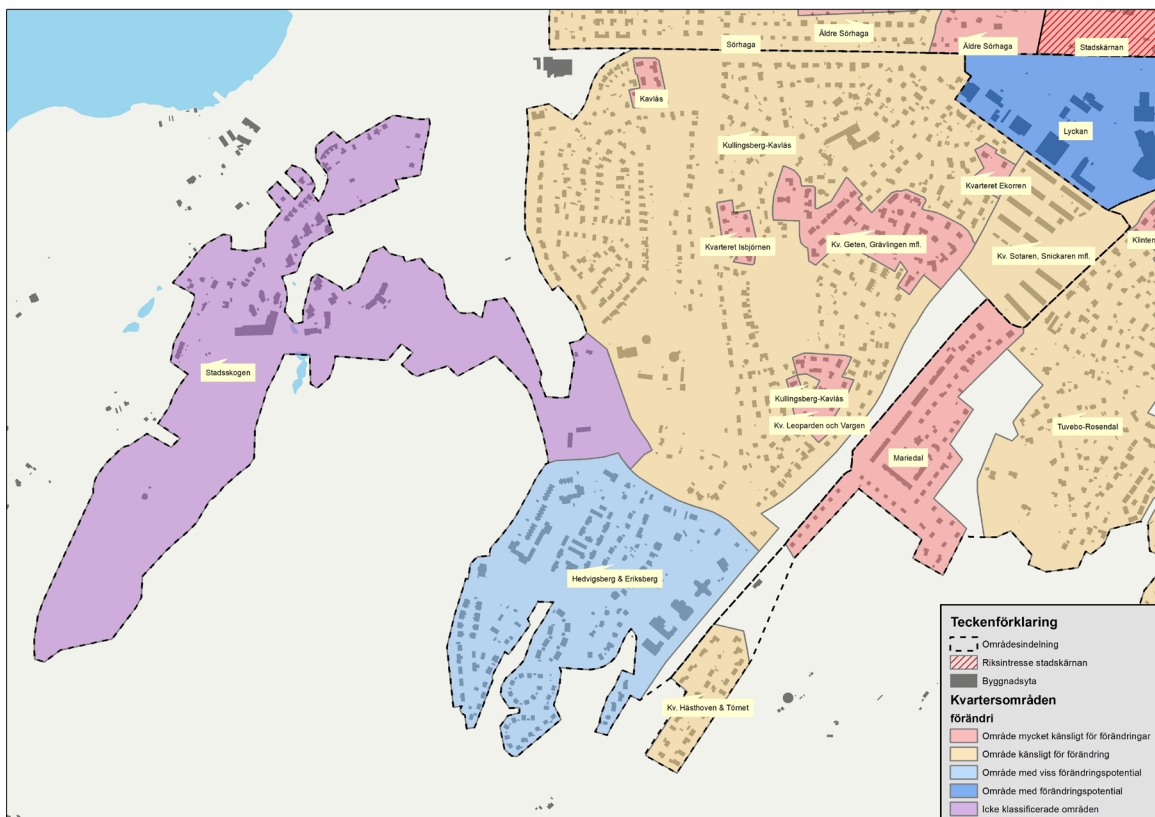
Områdets utgörs av bebyggelse i låg skala, i varierat utförande och i något varierade volymer. Gatustrukturen är organiskt utformad efter topografin, vilket i samspel med den varierade utförandet på bebyggelsen skapar ett heterogent stadslandskap. Vidare förtätning och nybyggnation kan därmed bidra till att helhetsverkan stärks eller bibehålls.

Kullingsberg-Statsskogen

Området avgränsas av järnvägen i norr och av E20 i söder. Området innehåller fyra bostadsområden; Kullingsberg, Hedvigsberg, Kavlás och Statsskogen. Längs E20 finns ett mindre verksamhetsområde. Bebyggelsen består huvudsakligen av friliggande villor placerade i ett kuperat landskap. I delar av Hedvigsberg finns relativt nybyggda flerbostadshus. Centralt i den västra delen av de tre bostadsområdena ligger Alingsåsparken. Parken utgörs av ett luftigt grönområde med stora träd och tidstypiska folkparksbyggnader från 1900-talets början. Byggnaderna utgör tillsammans en enhetlig miljö med höga kulturhistoriska värden.

En betydande aspekt för områdets framväxt rör torgbildning och funktionsblandning, där korsningen mellan Hedvigsbergsvägen, Statsskogsgatan och Kavlásvägen är en strategisk plats. Här är tätare bebyggelse lämplig, vilken kopplar an mot Charlottenberg och E20. Stärkta kopplingar till stadskärnan genom befintlig bebyggelse är lämpligt. Sådana stråk kan, enligt stadsplanens principer, stärkas dels via Lyckan och dels via Sörhaga/Lasarettet. Förstärkning av befintliga grönstrukturer är av stor relevans för områdets kvalitet. Här är Alingsåsparken av stort värde liksom slänten längs med Swedenborgsgatan med omkringliggande skogsmark.

Statsskogen är sedan ca 20 år kommunens större utbyggnadsområde för bostäder i Alingsås.

Kullingsberg-Kavlås

Området utgörs av bebyggelse i låg och medelhög skala i skiftande karaktär och utformning. Stadslandskapet präglas av den skiftande topografin och den terränganpassade gatustrukturen, som i samverkan med den relativt enhetliga skalan skapar ett enhetligt stadslandskap. Bebyggelsens skala samt områdets välbevarade och enhetliga struktur skapar en god helhetsverkan, vilken ytterligare stärks av ett större antal välbevarade och skyddsvärda delområden.

Hedvigsberg-Eriksberg

Området utgörs av bebyggelse i medelhög och hög skala i relativt enhetligt utförande. Den högre bebyggelsen är uppförd enligt hus-i-park utförande, medans strukturen för den med medelhög till lägre skala är mer terränganpassad och tätare. Stadslandskapet är relativt fragmenterad av såväl bebyggelsens rumsliga separation, men även av terrängen. Till följd av de större ytorna mellan bebyggelsestrukturer inom området finns möjlighet till förtätning, som kan bidra till en bättre helhetsverkan.

Stadsskogen

Området utgörs av modernare blandad bebyggelse i medelhög till hög skala. Bebyggelsen utgörs av villor, kedjehus och punkthus i relativt enhetligt utförande och likartad karaktär. Bebyggelsen i högre skala är centrerad till Stadsskogsgatan. Ett antal mindre gator med bebyggelse förgrenar sig ut från huvudgatan på ett terränganpassat sätt.

Området är uppfört i närtid och är fortfarande under utbyggnad.

Kv. Sotaren, Snickaren mfl.

Området utgörs i huvudsak av trevånings lamellhus i medelhög skala. Lamellhusen är byggda under senare delen av 1940-talet, i enlighet med hus i park idealet och utgör ett tidstypiskt exempel på den tidens planerings- och utformningsideal. E20 delar området i två delar, och i södra delen finns förutom lamellhusen större impedimentsytor. Gårdarna mellan husen utgörs av såväl grönytor som parkeringar och mindre gårdsbyggnader.

Kv. Isbjörnen

Kvarteret präglas av en enhetlig bebyggelse, bestående av större villor från 1920-talet, typiska för en enhetlig egnahemsmiljön och typiska för denna period av staden utbyggnad. Villorna är belägna på rymliga tomter med uthus samlade i mitten av fastighetsgränserna. Äldre entréer med staket och stolpar bidrar till en enhetligt gaturum. Tomternas storlekar och deras trädgårdar bidrar till en distinkt karaktär som bidrar till en god och sammanhållen helhetsverkan. Kvarteret är inventerat i Kulturmiljöprogrammet.

Kv. Geten, Grävlingen mfl.

Området omfattar tidstypisk bebyggelse från 1950- till 1970-talen, med goda arkitektoniska kvaliteter i en sammanhållen miljö. Bebyggelsen och strukturen är välbevarad och tidstypisk med en särart för många byggnader i området. Denna sammanhängande och tidstypiska miljö vad gäller såväl stadsstrukturen, bebyggelsen och den karaktär som denna miljö utgör är mycket bevarandevärd. Området är inventerat i Kulturmiljöprogrammet.

Kavlås / Gamla Kavlås

Området utgörs av enhetlig och tidstypisk bebyggelse från 1960-talet, med välbevarad och hög arkitektonisk kvalitet. De detaljer som finns i bebyggelsen och områdets struktur är bevarandevärd. Området är inventerat i Kulturmiljöprogrammet.

Kv. Leoparden och Vargen

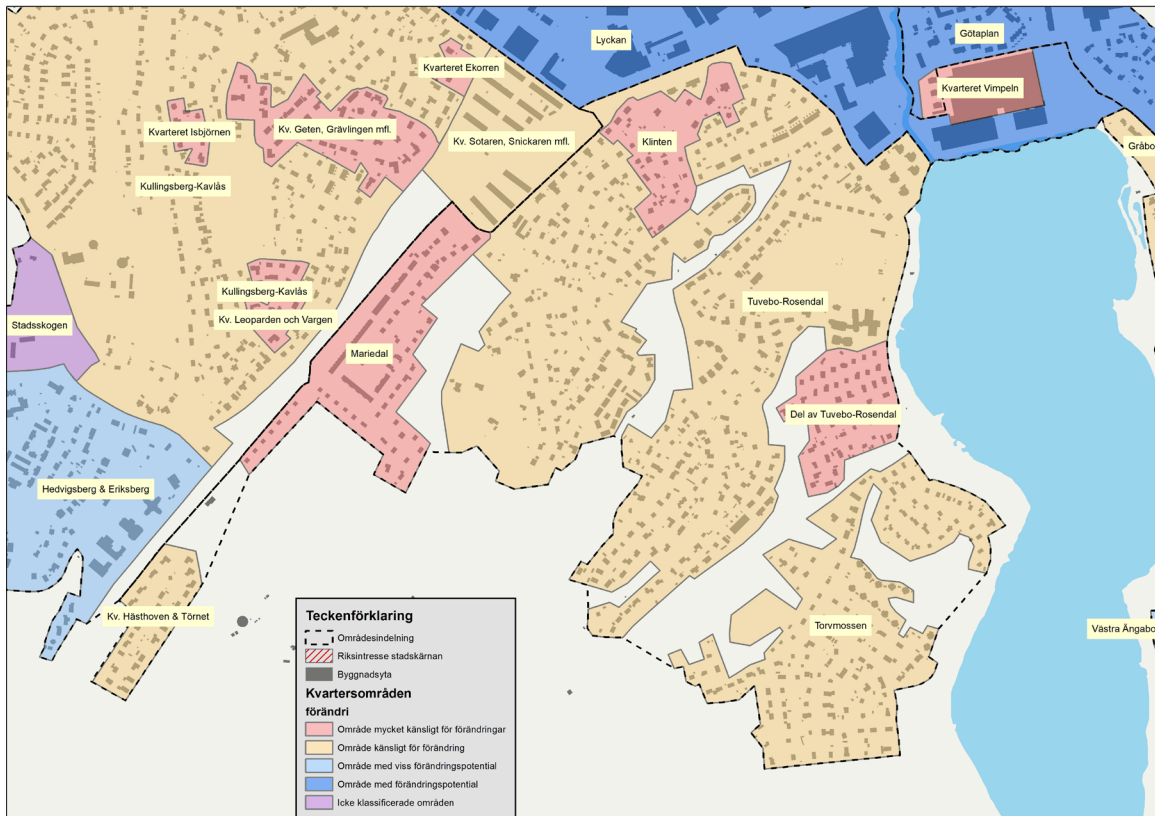
Områdets bebyggelse är välbevarad och av god arkitektonisk kvalitet, samt utgör en viktig del av stadens utbyggnadshistoria under 1950- och 1960-talen. Kvarterens bebyggelse, struktur och de stenmurar som avgränsar vissa tomter mot gaturummet är viktiga element som är bevarandevärda. Området är inventerat i Kulturmiljöprogrammet.

Kvarteret Ekorren

Kvarteret som är ett av områdets äldsta, utgörs av välbevarad bebyggelse och tomtstruktur från tidigt 1900-tal. Kvarterets bebyggelse och miljö, med särskild betoning på de stora tomterna, är tidstypiska och har ett högt bevarandevärde. Området är inventerat i Kulturmiljöprogrammet.

Tuvebo-Rosendal

Sjön Gerdskan och E20 bildar gränser i öst och väst för Tuvebo–Rosendal. Området innefattar stadsdelarna Mariedal, Klinten, Dammen, Prästeryd, Torvmossen och de delar av Stampen som ligger öster om E20. Bostadsområdena ligger i kuperad terräng förutom där de gränsar mot E20 och Gerdskan. Norr om Gerdskan ligger ett verksamhetsområde med större livsmedelshandel och parkering.

Tuvebo-Rosendal

Området präglas av en heterogen bebyggelse vad gäller utformning och volymer, men är enhetligt i sin upplevda småskalighet och genom stadsstrukturen som utgörs av ett organiskt, oregelbundet och topografianpassat gatunät. Den enhetliga strukturen och den relativt likartade skalan på området skapar en helhetsverkan, samtidigt som den varierade bebyggelse skapar ett stadslandskap präglad av stilmässig mångfald.

Klinten

Området utgörs av småhusbebyggelse i kuperad landskap. Området planlades och bebyggdes under de första årtiondena på 1900-talet. Området har välbevarad struktur och bebyggelse, vilket utgör en tidstypisk stadsmiljö. Området är kulturhistoriskt inventerat och innehåller till stor del kulturhistoriskt värdefull bebyggelse.

Området har en mycket god helhetsverkan, och är därmed mycket känsligt för förändringar vad gäller såväl stadsstrukturen, landskapsbilden och förändringar på enskilda byggnader.

Del av Tuvebo-Rosendal

Området utgörs av småskalig bebyggelse i låg skala, och består av välbevarad tidstypisk bebyggelse från olika epoker. Den tidstypiska 1950-talsbebyggelsen i delar av kvarter Måsen och Dopping en har kulturhistoriskt värde, och bildar både som enhet men även som en integrerad del av området ett distinkt stadslandskap med god helhetsverkan.

Torvmossen

Området präglas till största del av bebyggelse i låg skala med varierade uttryck i en enhetlig gatustruktur. Området har inslag av senare tillkommen bebyggelse i låg och medelhög skala, som i såväl utformning som struktur skiljer sig från den äldre bebyggelsen. Skalan på bebyggelsen i samverkan med mestadels privata grönytor skapar en helhetsverkan i området och ett sammanhängande stadslandskap som präglas av småskalighet.

Mariedal

Området utgörs av sammanhängande och tidstypisk bebyggelse i låg skala med enhetlig karaktär. De radhus och villor som utgör området har en välbevarad och enhetlig stil, och bildar tillsammans med områdets grönytor och gatustruktur ett sammanhållet stadslandskap. Områdets välbevarade och tidstypiska karaktär, enhetliga skala och gestaltning bidrar till en god helhetsverkan.

Kristineholm

Söder om E20, och öster om Götaplan ligger Holmalund, Kristinelund och Nygård som alla gränsar mot Hjortmarka. Holmalund består av friliggande trävillor från tidigt 1900-tal samt större verksamhetslokaler. Kristineholm är ett större industriområde som expanderar längs Säveåns norra sida längs med Järnvägen. I Nygård finns bland annat ett mindre villaområde. Stadsdelen förbinds med centrum främst genom E20. Området är stadens entré från öster.

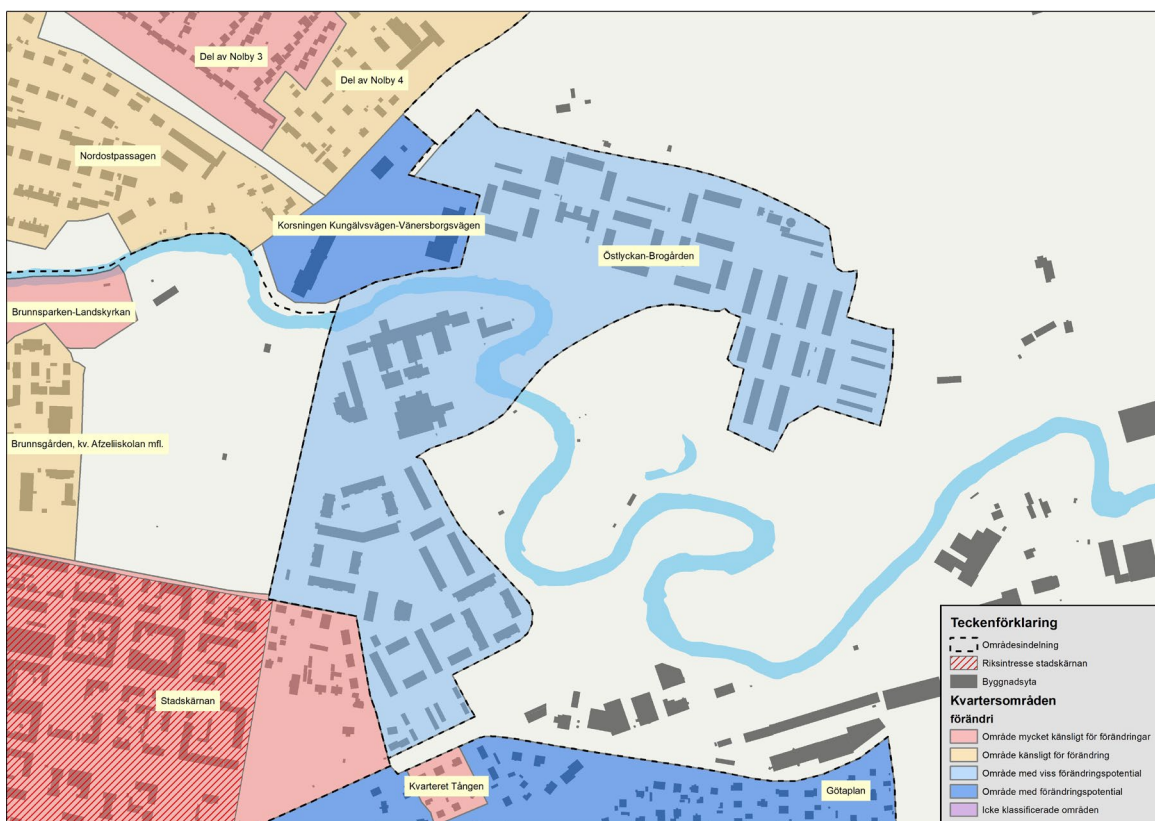

Nygård

Området utgörs av bebyggelse i låg och medelhög skala, och består av fristående villabebyggelse i varierat utförande och i varierade höjder. Områdets friliggande läge från övrig bostadsbebyggelse i kombination med ett sammanhållet och tidstypiskt gatunät skapar ett distinkt stadslandskap med en säregen karaktär. Områdets struktur i kombination med den enhetliga skalan skapar en helhetsverkan som är styrande för områdets vidare utveckling.

Östlyckan-Brogården

Mellan järnvägen och Vänersborgsvägen ligger Östlyckan och Brogården. I de båda bostadsområdena som ligger på ömse sidor om Sävån finns huvudsakligen flerbostadshus. I Brogården ligger exempel på bebyggelse från det så kallade miljonprogrammet, med välbevarade lamellhus från första halvan av 1970-talet. De har ett kulturhistoriskt värde. Trafikförsörjningen i Brogården sker med så kallad utifrånmatning; parkering runt bebyggelse med bilfria gårdar. I anslutning till Sävån ligger en skola och flera fotbollsplaner. Östlyckan gränsar mot stadskärnan vid Vänersborgsvägen. Östlyckan byggdes strax före miljonprogrammets tid och i området finns också ett senare byggt punkthus i fem våningar med en indragen sjätte våning mitt i kvarteret.

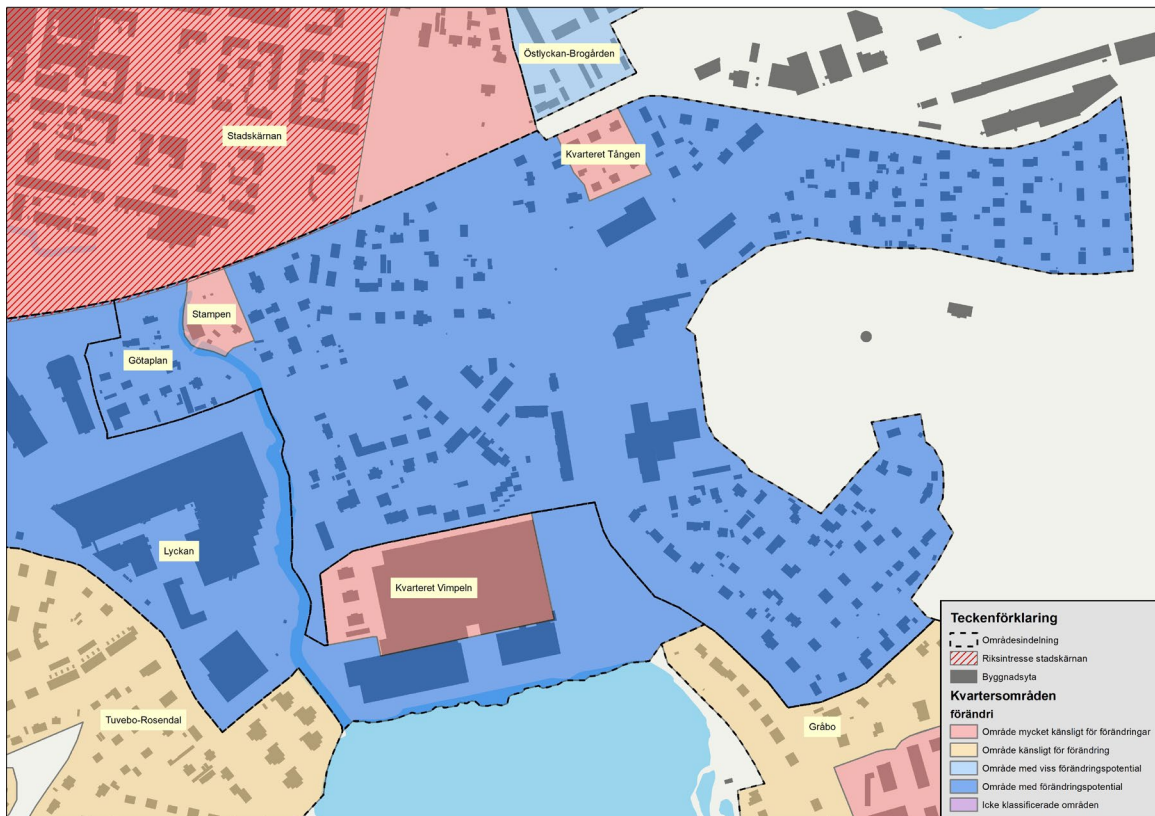
Östlyckan-Brogården

Området präglas av bebyggelse i medelhög till hög skala i enhetligt utförande vad gäller struktur och volymer. Områdena har ursprungligen haft likriktad utformning av bebyggelsen, men Brogården har renoverats och fått ny fasadutformning, vilket skapat en något mindre tydlig helhet. Bebyggelsen utgörs primärt av lamellhus och rymliga semiprivata innergårdar enligt hus i parkidealet. Områdets struktur och bebyggelsemönster utgör ett något fragmenterat stadslandskap, och förtätning med hänsyn till befintlig skala och gestaltning kan bidra till att öka området helhetsverkan.

Götaplan

Området möter Stockslycke i syd, Hårsberget i öst, stadskärnan i norr och Tuvebo-Rosendal i väst. Det präglas i stor grad av E20, Vänersborgsvägen och Boråsvägen som skär igenom och delar området i fyra delar. Bebyggelsen i området har en historisk samhörighet och hade, före 1950- och 1960-talens trafiksystem, en mycket sammanhållen och enhetlig karaktär. Denna tidigare sammanhängande, men nu fragmenterade, struktur utgör en stor del av området gatunät såväl som bebyggelsekaraktär.

Fem stycken från varandra separerade mindre områden, bestående av småhus, äldre flerfamiljshus och villor i låg till medelhög skala, utgör en väsentlig del av området karaktär. Utöver denna äldre bebyggelse har även modernare tillskott gjorts, såsom kv. Jungmannen bestående av flerfamiljshus i högre skala, samt ett antal verksamhetslokaler med anknäpning till trafiklederna såsom kv. Rådstugan, Byalaget och Borret.

Götaplan

Området har en låg helhetsverkan på grund av E20 och Vänersborgsvägen/Boråsvägen som utgör betydande barriärer i området, vilket skapar en negativ effekt för fotgängares och cyklisters mobilitet. På grund av korsningen med E20 och trafiken från Vimpeln är trafiken i området mycket omfattande vilket ytterligare bidrar till vägarnas barriäreffekter.

I området finns enklaver av äldre stadsstruktur, som har en mer eller mindre sammanhängande stadsbild med en tydlig trädgårdsstadskaraktär. I mötet med gaturummet mot de större trafiklederna och mot nyttillkommen verksamhetsbebyggelse blir kontrasterna mellan den småskaligare villabebyggelsen som störst. Där de tidigare sammanhängande områdena skurits av eller möter andra bebyggelsekaraktärer har otydliga och oanvända platsbildningar uppstått. Tillgängligheten i områdena mellan E20 och järnvägen är generellt dålig.

Kvarteret Tången

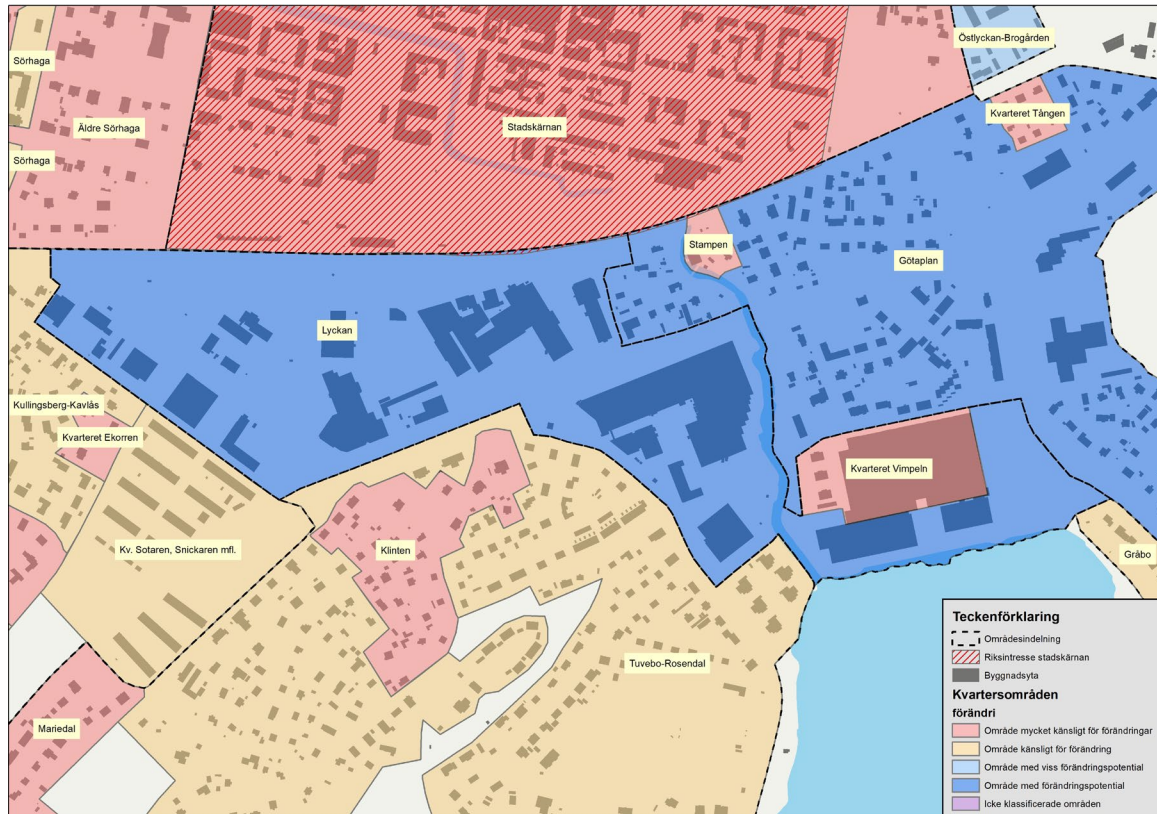
Kvarteret utgörs av en välbevarad och enhetlig bebyggelse i en trädgårdsstadsstruktur. Bebyggelsens kvaliteter och kvarterets struktur är enhetligt och bidrar till en god helhetsverkan och en sammanhållen miljö. Dessa kvaliteter gör kvarteret bevarandevärt. Kvarteret är inventerat i Kulturmiljöprogrammet.

Stampen

Området präglas av Stampens kvarn med anor från 1700-talet. Kvarnmiljön tillsammans med flera närliggande byggnader från 1800-talets slut och 1900-talets början skapar en välbevarad och skyddsvärd kulturmiljö. Området är inventerat i Kulturmiljöprogrammet.

Lyckan-Vimpeln

Området består av industri- och verksamhetsbebyggelse i medelhög och hög skala, och domineras av stora volymer vad gäller såväl fasadliv som byggnadernas yta. Stora områden är dessutom nyttjade som upplag och parkering, ofta instängslade, vilket skapar ett gaturum utan större kontakt med bebyggelsen.

Lyckan

Området är genomsuret av E20, Västra stambanan och Stråhles allé, vilket skapar stora barriäreffekter och en fragmentering av området. Bebyggelsens syfte såväl som områdets struktur skiljer sig markant mot omkringliggande områdets funktion och karaktär. Detta i samverkan med de barriäreffekter som E20 och järnvägen skapar leder till att området saknar större helhetsverkan. Områdets stadslandskap är storskaligt, avskärmande och skapar ett avstånd mellan stadsjärnan och omkringliggande områden, och kan för fotgängare och cyklister upplevas som ogästvänligt och med låg framkomlighet.

Inom området finns tidigare industribebyggelse som omvandlats till andra verksamheter, och i anslutning till kvarteret Vimpeln har det förtätats med bostäder. Detta har inte haft någon större påverkan på området som helhet utan enbart lett till åtgärder på de berörda

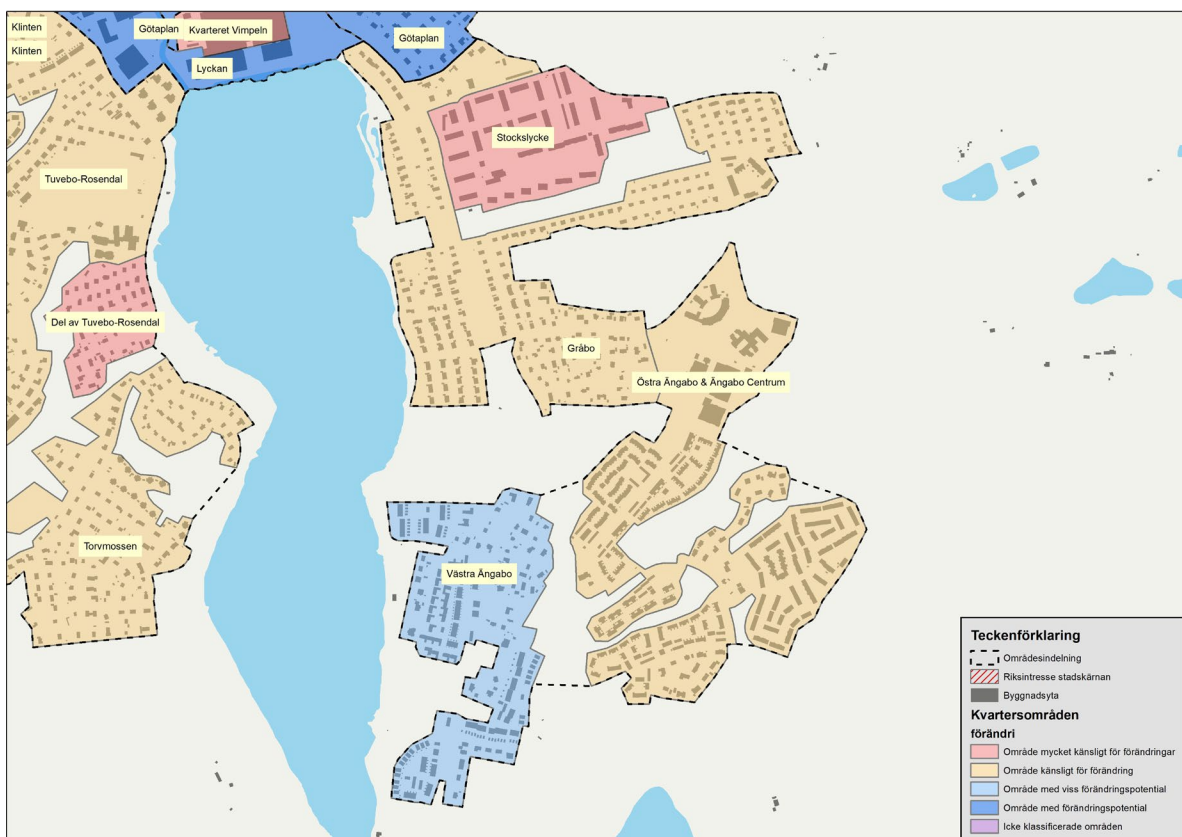
fastigheterna vad gäller anpassningar för till exempel grönska och tillgänglighet för fotgängare och cyklister.

Kvarteret Vimpeln

Området är beläget vid Lillåns utflöde i Gerdsken och präglas av Alingsås bomullsväveris gamla byggnad från tidigt 1900-tal. Byggnadens norra och västra sida är relativt välbevarade och utgör en viktig äldre industrimiljö. Området innefattar tre välbevarade putsade arbetarbostäder. Den relativt välbevarade industribyggnaden, som idag används för handelsändamål skapar tillsammans med arbetarbostäderna en viktig och bevarandevärd kulturmiljö med god helhetsverkan. Området är inventerat i kulturmiljöprogrammet.

Stockslycke-Ängabo

Mellan Gerdskan i väster och Hjortmarka i nordost finns bostadsområdena Stockslycke, Gråbo samt Östra och Västra Ängabo. Boråsvägen löper mellan de olika bostadsområdena mot centrum. Stockslycke och Östra Ängabo urskiljs från de övriga bostadsområdena i stadsdelen genom en bebyggelse av tätare karaktär. Västra och Östra Ängabo består till stor del av radhus och parhusbebyggelse från 1970- och 1980-talet, i form av mindre tomter med gårdar i mitten och garagelängor utanför. Stockslycke har kvadratiska kvarter med flerbostadshus. Östra Ängabo har storgårdsbebyggelse med ett eget centrum, där bland annat en F-6 skola, äldreboende samt vårdcentral finns. Övriga områden kännetecknas av radhusbebyggelse och säckgator.

Stockslycke

Området består av tidstypiska lamellhus i medelhög skala enligt hus i parkidealet. De halvoffentliga ytorna med uppvuxen grönska i samspel med den enhetliga bebyggelsen skapar ett skyddsvärt stadslandskap och en god helhetsverkan. Byggnaderna är utpekade med höga kulturhistoriska värden och är därmed känsliga för förändring. Analyser av volymer, placering och gestaltning ska föregå eventuell förtätning för att minimera en negativ påverkan av kulturmiljön.

Gråbo

Området består till övervägande del av enfamiljshus i låg skala, men med inslag av hus i liknande utförande men i medelhög skala i två till två och en halv våningar. De privata grönytorna som utgörs av tomtmark samspelar med gaturummet och skapar ett småskaligt gaturum med en tydlig helhetsverkan. I och med den enhetliga skalan och gestaltningen skapas även ett sammanhängande stadslandskap.

Östra Ängabo & Ängabo Centrum

Området består till övervägande del av radhus i en till två våningar i låg skala. Skalan och utförandet av bebyggelsen är mycket homogen och skapar en enhetlig karaktär med en god helhetsverkan. Området har ett enhetligt gatunät som tillsammans med bebyggelsens skala och utförande skapar ett sammanhållets stadslandskap.

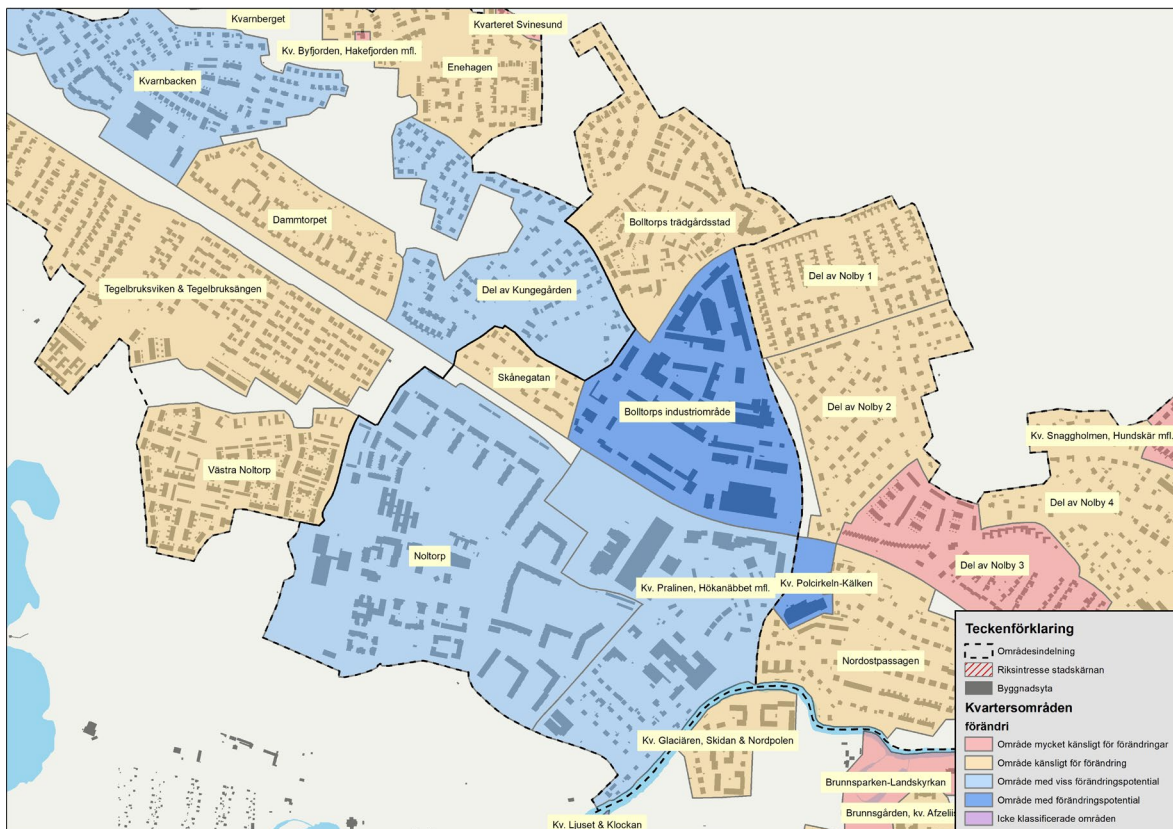
Centrumområdet utgörs av bebyggelse med olika servicefunktioner och är separerat från omkringliggande bebyggelse. Bebyggelsens skala är låg till medelhög, och är avskild från såväl gaturum som omkringliggande bebyggelse med grönska och parkeringsytor. Skalan, såväl som karaktären är enhetlig och skapar en viss helhetsverkan och ett distinkt stadslandskap.

Västra Ängabo

Området utgörs av bebyggelse i låg till medelhög skala. Området domineras av radhusbebyggelse sånär på några kvarter i nordvästra delen där äldre villabebyggelse utgör det huvudsakliga bebyggelsemönstret. Områdets enhetliga skala i kombination med tilltagna offentliga ytor och grönområden skapar ett distinkt stadslandskap. Den något fragmenterade och utspridda strukturen i området tillåter dock förtätning för att förbättra områdets helhetsverkan.

Noltorp-Kvarnbacken

Noltorp ligger i ett flackt landskap bestående av sediment med enstaka partier med berg. Kvarnbacken ligger i bergssluttningen norr om Kungälvsvägen. Området avgränsas av Kvarnberget i norr, Mjörn i söder, Bolltorpsgatan, Nyebrogatan och Sävån i öster samt Laggarebacken och Simmenäshalvön i väster. Stadelen innehåller relativt stora och lågkvalitativa gröna ytor i form av korridorer för Kungälvsvägen och ledningsgator. Området är i detta kapitel uppdelat i två kartor.

Bolltorps trädgårdsstad

Området består av låg och medelhög bebyggelse i en enhetlig och tidstypisk utformning. Gatunätet är regelbundet och skapar en integrerad stadsdel med god konnektivitet, och skapar i samspel med de gröna semiprivata innergårdarna ett stadslandskap präglad av småskalighet och täthet. Den enhetliga utformningen och skalan skapar en god helhetsverkan för området.

Bolltorps industriområde

Området utgörs av verksamhets- och handelsbebyggelse i varierande skalor och volymer. Området är planerat för småindustri, vilket starkt präglar såväl gatunätets utformning, kvarterens storlek, bristen på grönstrukturer och skapar dålig tillgänglighet för fotgängare.

Stadslandskapet domineras av större volymer med avsaknad av koppling till gaturum och omkringliggande bebyggelse, vilket även skapar en dålig helhetsverkan.

Skånegatan

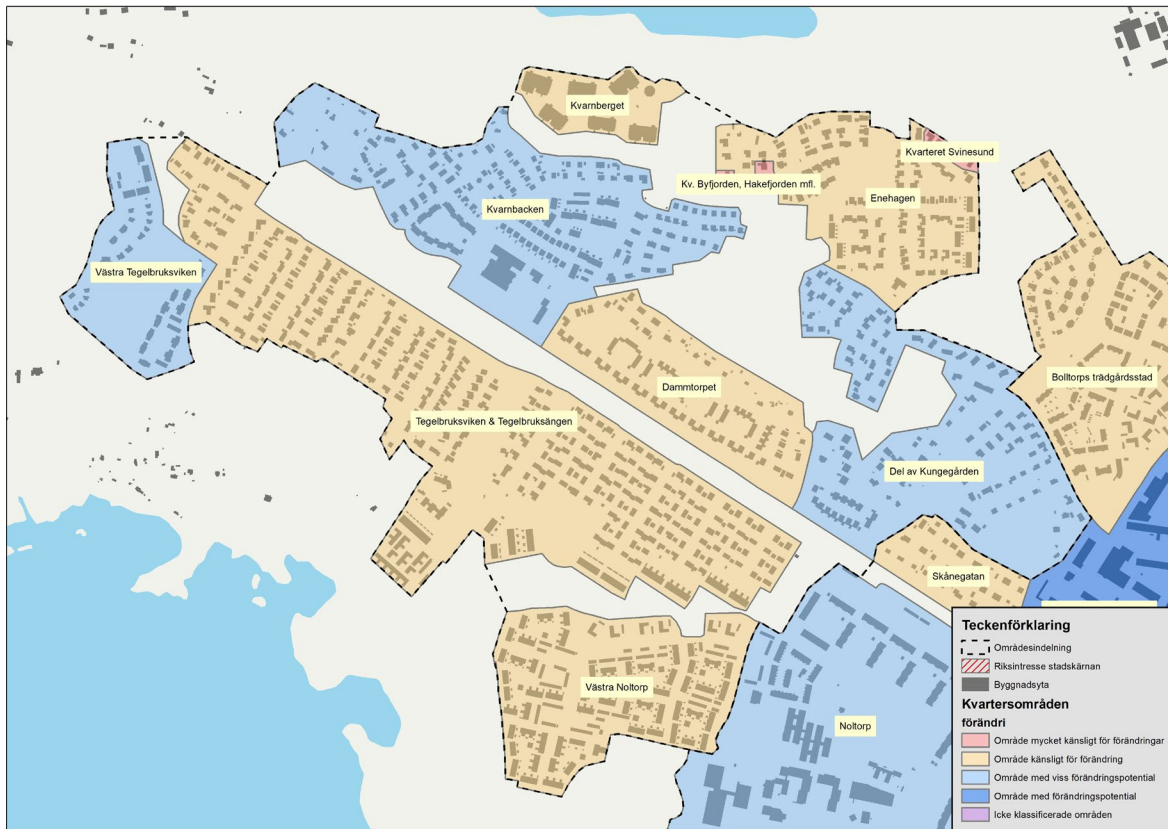
Området utgörs av en kortare gatusektion med bebyggelse i låg och medelhög skala i en trädgårdsstadsstruktur. Bebyggelse- och gatustrukturen är i viss mån fristående från omkringliggande områden genom olika barriärer och luckor i stadsstrukturen, vilket skapar ett delvis friliggande område med ett eget stadslandskap med god helhetsverkan.

Kv. Pralinen, Hökanäbbet mfl.

Områdets bebyggelse har stor variation i skala, utförande och funktion, heterogeniteten som detta medför karaktäriserar området. Delar av området består av lägre villabebyggelse i trädgårdsstadsstruktur, medans andra består av äldre omvandlad industribebyggelse, radhus och enskilda friliggande flerfamiljshus i högre skala. Alströmergymnasiet utgör en väsentlig del av området. I och med det något fragmenterade stadslandskapet kan förändringar med viss hänsyn till befintliga strukturer bidra till en stärkt helhetsverkan.

Noltorp

Området präglas av lamellhus i medelhög och hög skala runt en centrumbildning. Bebyggelsestrukturen i samspel med gatunätet skapar ett tidstypiskt funktionsseparerat stadslandskap, med rymliga semiprivata gårdar enligt hus i park idealet och tillgängliga grönytor. Området har till viss del bristande helhetsverkan och kan med viss hänsyn till befintlig bebyggelse utvecklas för att nå en bättre helhet.

Kvamnerget

Området präglas av terrasshus med upplevd medelhög till hög skala. Bebyggelsen i området består uteslutande av denna typ av bebyggelse, och upplevs genom sin utformning att ha en betydligt högre upplevd skala än den faktiska. Området är enhetligt utformat och har således ett mycket distinkt stadslandskap i relation till omkringliggande bebyggelse. Denna homogenitet och områdets oförändrade karaktär sedan uppförandet bidrar till en god helhetsverkan.

Enehagen

Området utgörs av villabebyggelse i låg skala i en enhetlig struktur och utformning. Områdets enhetliga bebyggelse i samspel med områdets struktur och omkringliggande grönområden skapar ett enhetligt och småskaligt stadslandskap med god helhetsverkan.

Del av Kungegården

Området utgörs av bebyggelse i låg och medelhög skala i ett något oregelbundet gatunät och med varierande ålder och utförande på bebyggelsen. Områdets varierade topografi, struktur och bebyggelsens varierade utförande skapar ett heterogent stadslandskap, och viss förtätning och tillskott med hänsyn till befintliga värden kan bidra till en bibehållen eller förbättrad helhetsverkan.

Dammtorpet

Området utgörs av bebyggelse i låg och medelhög skala med enhetligt utförande sånär som på viss äldre villabebyggelse. Området har en enhetlig och sammanhängande struktur och relativt enhetligt utförande, vilket skapar ett sammanhållet stadslandskap och en god helhetsverkan.

Kvarnbacken

Området utgörs av villa-, kedje- och radhusbebyggelse i låg till medelhög skala i ett relativt enhetligt utförande och i en enhetlig gatustruktur. Områdets omväxlande topografi i samspel med den variation som finns i områdets befintliga bebyggelse skapar ett stadslandskap som tillåter förtätning och förändring utan att bidra till försämrad helhetsverkan.

Västra Tegelbruksviken

Området består av låg och medelhög villa- och flerfamiljsbebyggelse i tidstypiskt utförande. Gatunätets utformning och samspelet med omkringliggande bebyggelse bidrar till en låg helhetsverkan i området och frånvaron av ett tydligt stadslandskap, vilket föranleder att viss förtätning och nya tillskott kan stärka områdets rumsliga integration och därmed bidra med en ökad helhetsverkan.

Tegelbruksviken & Tegelbruksängen

Området utgörs av villabebyggelse i en och två plan i låg skala och mycket enhetligt utförande. Områdets struktur till såväl kvartersindelning, gatunät och utformning är enhetligt och skapar ett tidstypiskt och distinkt stadslandskap med god helhetsverkan. Vissa tillskott i enlighet med och med hänsyn till befintliga värden kan ske utan större påverkan på områdets helhetsverkan eller landskap.

Västra Noltorp

Området utgörs främst av radhusbebyggelse i låg och medelhög skala i ett enhetligt och tidstypiskt utförande. Områdets halvprivata innergårdar och småskaliga gång- och cykelnät i samspel med bebyggelsens skala och struktur skapar ett enhetligt stadslandskap med god helhetsverkan.

Kv. Byfjorden, Hakefjorden mfl.

Kvarteret utgörs av villor byggda på 1970-talet med god arkitektonisk gestaltning. Bebyggelsen och den intakta skalan och gestaltningen i kvarteret skapar en kulturmiljö med god helhetsverkan och är därmed bevarandevärd. Området är inventerat i Kulturmiljöprogrammet.

Kvarteret Svinesund

Kvarteret består av ett antal villor byggda på 1970-talet med stor detaljrikedom och god arkitektonisk gestaltning. Bebyggelsemiljön utgör ett tidstypiskt inslag i området och bidrar till en god helhetsverkan och är därmed bevarandevärd. Området är inventerat i Kulturmiljöprogrammet.